

ГІГІЄНА ДОГЛЯДУ ЗА ВИМ'ЯМ КОРІВ

*Д.М. Буніна, студентка III курсу факультету ТВППТСБ**

Миколаївський національний аграрний університет

Розглянуто методи та заходи догляду за вим'ям як традиційного так і інноваційного характеру. Показано дієві способи боротьби з маститами корів та їх профілактикою, що є більш економічно вигіднішим і не шкодить здоров'ю тварин. Також представлено застосування та фармакологічну дію деяких інноваційних засобів для догляду за вим'ям до та після доїння.

Ключові слова: догляд, вим'я, профілактика, мастит, Блю-Гард, Бровадез Плюс, РЗ «Оксі» Фом.

Постановка проблеми. Завдання молочного тваринництва полягає в отриманні високоякісного молока. Сьогодні всі молокопереробні підприємства висувають виробникам молока високі вимоги щодо якості сировини, і чим далі, тим більш жорсткими ці вимоги ставатимуть. Тому питання здоров'я вимені та правильного догляду за ним завжди відкрите та актуальне. Крім того, часто купівля високопродуктивного молодняку є серйозним вкладенням, котре з часом має окупитися й принести прибуток, а отже, не намагатися зберегти здоров'я вимені — нерозумно й затратно [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останній час розробники препарату Блю-Гард займаються розробкою нового дезінфікуючого засобу для догляду за вим'ям BLU-GARD N DIP D – нанесення шляхом занурення соска у склянку – занурювач з дезінфікуючим розчином. Препарат застосовується після доїння. Також одним із нових винаходів є Блю-Гард БІО Спрей. Це швидкий засіб обробки вим'я, який не потребує попередньої обробки молочної залози. В складі цього засобу відсутній йод, що забезпечує високу ефективність засобу з

* Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доцент Бондар А.О.

точки зору зниження інфекційних захворювань молочної залози [5].

Постанова завдання. Представити гігієну вимені та заходи щодо попередження виникненню маститу у корів. Розглянути традиційні та інноваційні методи та засоби догляду за вименем.

Виклад основного матеріалу дослідження. Найбільш головним питанням в молочному тваринництві є захворювання корів на мастит (запалення вимені). При цьому захворюванні значно зростає бактеріальне обсіменіння молока патогенними мікробами, і це молоко стає непридатним для споживання та переробки (молоко від корів, хворих на мастит, підлягає обов'язковій утилізації). Безпосередньою причиною виникнення маститу є інфікування вимені патогенними мікроорганізмами [2].

Як відомо, після доїння дійковий канал вимені залишається відкритим протягом 20-30 хв, і в цей період ризик інфікування вимені надзвичайно високий, тому що в ці «ворота» може потрапити патогенна мікрофлора з навколишнього середовища. Для профілактики маститу необхідно створити перешкоду проникненню мікробів в дійковий канал. З цією метою використовують спеціальні засоби для обробки вимені після доїння. До цих засобів висуваються певні вимоги, основними з яких є: здатність швидко знищувати бактерії; підтримання шкіри дійок в доброму стані; здатність захищати дійку від доїння до доїння; легко змиватися перед доїнням, щоб виключити ризик потрапляння в молоко [4].

Засоби, які представлені на ринку, можна поділити на такі, що як антисептик містять йод, хлоргексидин або органічні кислоти. У свою чергу, засоби обробки вимені після доїння поділяються на такі, що утворюють фізичну плівку (подібну до резинового клею), і такі, що утворюють бар'єрну плівку (фізико-хімічна маса гелеподібної консистенції).

Традиційні засоби, як правило, містять йод. Перші з них з'явилися ще у 60-х роках минулого століття. Йод має високу окислювальну активність, його дію можна порівняти з ефектом горіння, і він починає діяти з перших секунд після нанесення. Йод знищує всі види бактерій, спор, дріжджі, гриби і більшу

частину вірусів шляхом їх окислення. Використання антисептичних засобів на основі йоду протягом півстоліття не призвело до появи стійких до йоду видів бактерій [1].

«Заклеювання» дійок: плівка чи бар'єр? Як зазначалося, засоби для обробки вимені ще поділяються за здатністю утворювати захисну плівку. Засоби для «заклеювання» сосків, що є на ринку, мають такі переваги: фізичний захист дійки плівкою від її пошкодження, захист від бруду; але є й недоліки — погане проникнення в складки та тріщинки шкіри дійки. Цю плівку перед доїнням потрібно змивати специфічними засобами. Що стосується дезінфекційних властивостей цих засобів, то лише для деяких з них доведений цей ефект. Найбільш яскравою перевагою засобів, що утворюють бар'єрну захисну плівку порівняно із засобами для «заклеювання» сосків або звичайними дезінфекційними засобами для обробки сосків після доїння є те, що вони забезпечують не тільки дезінфекцію, а й тривалий фізичний та хімічний захист тканин вимені від мікрофлори. Одним з таких засобів є Блю-Гард (рис. 1), цей препарат володіє вираженою бактерицидною дією проти маститу, а також забезпечує протимікробний захист між доїннями.

Рис 1. Дезінфікуючий засіб Блю-Гард.

Також особливу увагу слід приділяти заходам дезінфекції вимені безпосередньо перед самим доїнням, адже на поверхні вимені знаходиться велика кількість мікроорганізмів, які можуть спричинити розвиток маститу.

Компанія Еколаб пропонує уникнути цих загроз за допомогою препарату РЗОксіФом — це активна піна для первинної очистки і гігієни дійок. Основними перевагами цього засобу є: виражена антисептична дія, простота у користуванні, тривалість дії за рахунок пінної форми, незначні витрати при користуванні [3].

Також, компанія Бровофарма пропонує власний якісний дезінфікант вимені – Бровадез-плюс, який сприяє запобіганню бактеріальної контамінації молочних каналів дійок корів у процесі отримання молока.

Зручною у застосуванні також є Крем Доктор для догляду за шкірою вимені. Цей засіб рекомендується застосовувати для лікування бактеріальних ускладнень захворювань шкіри та слизових оболонок.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Розглянуто різні методи та заходи щодо попередження захворювань на мастит у корів; було представлено новітні засоби догляду за вим'ям, а також традиційні методи. В подальшому планується розглядати та аналізувати новітні дезінфікуючі засоби по догляду за вим'ям корів та висвітлювати їх в наукових роботах.

Список використаних джерел:

1. Краєвський А.Й. Лікування високопродуктивних корів при маститі / А.Й. Краєвський, Я. М. Ярошно, С. А. Краєвський // Вісник Державного агроєкологічного університету. — Житомир, 2007. — Вип. 2., Т.2. — С. 33-37.
2. Обґрунтування способів запобігання бактеріального маститу у лактуючих корів / [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.inenbiol.com/ntb/ntb6/19.pdf>.
3. Гігієна виробництва молока / [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.ua.ecolab.eu/fileadmin/editorial_contents/master/2010.05._ECOLAB_Agri-broshura_UKR.pdf.
4. Догляд за вим'ям корови / [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://webfermer.org.ua/tvarynnyctvo/korovy/dogljad-za-vym39jam-korovy.php>.
5. Гігієна догляду за вим'ям / [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://agrovetservis.promblogus.com/goods/13201-blyu_gard_gigienicheskiy_rastvor_dlya_soskov_vyimeni_korov.html.